

ROELAND VAN OSS LOPEND EN FIETSEND IN 78 DAGEN DOOR DE ALPEN

CLIMBING4CLIMATE

De top van de laatste berg, de Barre des Écrins, bereikte ik op 12 augustus om 10 over 10.

Een van de technisch moeilijkste routes: de Diablegraat op de Mont Blanc du Tacul, samen met Noël Diepens

De hoogste top van de 82: de Mont Blanc (4808 meter)

Roeland van Oss is berg- en skigids. Een groot deel van het jaar woont en werkt hij in Chamonix. Hij is vrijwel dagelijks onderweg in de bergen en stond in de Alpen al eerder op ruim vijftig bergen van 4000 meter en hoger. Al een paar jaar speelde hij met de gedachte alle 82 bergen boven de 4000 meter in de Alpen in één zomer te beklimmen. In 2022 ging hij de uitdaging aan en startte zijn project Climbing4Climate (C4C).

Tekst Peter Daalder Beeld Roeland van Oss

Hoe ben je op het idee gekomen?

'Na mijn expeditie naar de Mount Everest was ik geschokt. Het wemelde daar van de klimmers die er alleen maar waren om de eerste te worden. Als dat niet in hun categorie kon, creëerden ze een eigen categorie. Toen dacht ik: waarom klimmen we niet voor iets groters? Kunnen we als klimmers niet iets betekenen voor de wereld? De verandering van het klimaat en de gevolgen die je daarvan in de bergen ziet gaan me aan het hart. Zo is Climbing4Climate ontstaan. Met het idee dat iedereen, terwijl ik aan het klimmen was, daaraan ook een steentje kon bijdragen. Gewoon thuis.'

En wat was jouw bijdrage?

'Ik deed alles op eigen kracht, dus lopend en tussen de berggebieden met de fiets. Daarmee wilde ik mensen inspireren, door een voorbeeld te geven hoe het ook kan.'

Hoe lang ben je onderweg geweest?

'In totaal 78 dagen. Ik ben begonnen op 27 mei met de Piz Bernina en op 12 augustus om 10 over 10 stond ik op de top van nummer 82, de Barre des Écrins. In die tijd heb ik ruim 1300 kilometer gefietst, ruim 600 kilometer gelopen en in totaal, zowel te voet als op de fiets, ruim 107.000 hoogtemeters gemaakt.'

Wat was de mooiste van de 82 beklimmingen?

'De noordgraaf van de Weisshorn. Het was voor mij de eerste keer dat ik die beklom. Het is een hele mooie route. Ik was daar samen met Jasper Hoekstra, die in Zwitserland de opleiding volgt tot berggids. Het was een goed partnerschap. En we waren heel snel.'

En de lastigste berg?

'Technisch zijn de Diablegraat en de overschrijding van de Grandes Jorasses het lastigst: vijfdegraads klimmen op grote schoenen. Wel mooi en superleuk. Het was met name een uitdaging de juiste bergen op de juiste momenten te doen, vanwege de heftige en soms gevaarlijke condities afgelopen zomer. Dat was een deel van de puzzel. Het meest complex waren de Brouillard en de Peuterey. Vooral vanwege de hele organisatie rondom de beklimmingen. De omstandigheden waren lastig door de condities: vele rotsen lagen los en stortten in. Dat maakte het heel complex. Ik vind dat Andreas Wadström en ik daar wel een huzarenstukje hebben uitgehaald.'

Waren dat dan ook meteen de gevaarlijkste?

'Ja, zeker de Brouillard. Onlangs heeft een geoloog een lijst gemaakt met ruim

Op de top van de Nadelhorn, samen met Jasper Hoekstra. Het was een lange dag, 25 uur, van het Mischabeljochbivak terug naar Täsch, over zeven vierduizenders. De overschrijding van Lenzspitze naar de Nadelhorn had ik voordat ik gids was al eens gedaan in 12 uur, inclusief een bivak. Nu deden we er 1 uur en 35 minuten over. Dat voelde echt als een gezamenlijke actie.

Met Robin Kaptein op de top van de Dent d'Hérens, naast de Matterhorn. Geen sneeuw meer boven de 4000 meter, alleen maar losse blokken op de top. Maar wel met een geniaal uitzicht over de bergen boven Zermatt.

Bivak op Pointe Whymper, voor de overschrijding van de Grandes Jorasses met Noël Diepens

Colle del Nivolet, 2612 meter: het hoogste punt met de fiets

dertig routes waarvan hij denkt dat je die maar beter niet meer moet klimmen tijdens de zomer. Volgens hem is de Cosmiques-graat ook zeer gevaarlijk, door een groot risico op steenslag of verschuivingen. In een groot deel van de bergen rond Chamonix is de rots onstabiel geworden, door de aard van de rots in combinatie met de stijgende temperatuur. Op routes waar vijf tot tien jaar geleden niets aan de hand was, komen nu blokken zo groot als auto's naar beneden.'

Heb je met anderen geklommen?

'Ja, in totaal zijn er vijf mensen mee geweest. Ik heb ook een aantal bergen solo gedaan. Zoals de Matterhorn, in 2 uur en 13 minuten, een hele snelle tijd. Dat was een moment dat ik besefte dat mijn tijden op sommige bergen niet zo ver af zaten van de snelle tijden die Ueli Steck en Kilian Jornet op veel van die bergen gelopen hebben.'

Hoe snel ben je doorgaans?

'Dat ligt een beetje aan het terrein, maar als je uitgaat van de tijd zoals die in klimgidsjes vermeld wordt, was ik altijd wel een kwart of een derde sneller, soms nog sneller. Sommige routes, bijvoorbeeld een aantal in de Écrins, worden gevaarlijk vanwege vallend gesteente of ijstorens. Dan is snelheid heel belangrijk.'

Met welke schoenen krom je?

'In het begin heb ik op skischoenen een paar toppen gedaan waar ik vanaf ben geskied. Maar verder deed ik alles op C-schoenen, waarop ik altijd loop in de Alpen. Deze lichte schoenen zijn voor mij veruit het beste voor de combinatie van technisch klimmen en snelheid. Op de Matterhorn droeg ik ze ook. Daar waren zelfs begin augustus geen stijgieters nodig. Heel triest en schokkend om te zien hoe warm het op die hoogte was.'

Had je bijzondere klimspullen bij je?

'Nee, alleen alles heel lichtgewicht. Als je moet abseilen in de Alpen is dat vaak niet meer dan 25 meter. Daarom had ik een 50 meter klimtouw van 5,5 millimeter Dyneema bij me. Dat weegt een kilo. Ik heb maar één bivak gehad, verder heb ik gegeten en geslapen in hutten of beneden op een camping.'

Hoe kreeg je voldoende calorieën binnen?

'Vooral als ik in het dal was at ik vreselijk veel. Ook op de fiets. Van de Grimsel naar Zermatt at ik eerst een ontbijt, om tien uur in Visp een McDonaldsmenu en om één uur een lunch. Dan lukte het wel. De warmte was hopeloos, ik dronk liters cola. En chocomel van de Coop in Zwitserland. Dat verkopen ze in halve liters met 35 gram proteïne. Dat is echt heel veel. Als ik stopte ging er eerst een halve liter chocomel in en daarna een liter cola. In de bergen nam ik veel repen, boterhammen en stukken kaas mee.'

Heb je concessies moeten doen aan je veiligheidsnormen?

'Nee, eigenlijk niet. Het zijn natuurlijk andere normen dan wanneer ik met klanten klim, omdat ik veel sneller ben. Ik heb in al die dagen maar één keer steenslag meegemaakt. Dankzij mijn snelheid heb ik een grotere marge, daardoor kan ik de grenzen wat oprekken. Ik heb geen moment het gevoel gehad dat ik per se iets moest, omdat het project af moest. Eén keer ben ik omgedraaid, vanwege slecht weer.'

Liep je vaak met je collega aan een touw?

'Nee, maar op sommige stukken wel. Het ligt aan de omstandigheden welke beslissing ik neem en of ik dus wel of niet aan het touw klim. Door mijn ervaring kan ik die beslissingen nemen. Maar het wisselt van moment tot moment.'

Na de beklimming van de Dent Blanche daalden we af naar Zermatt, ik op de fiets, Andreas Wadström hardlopend.

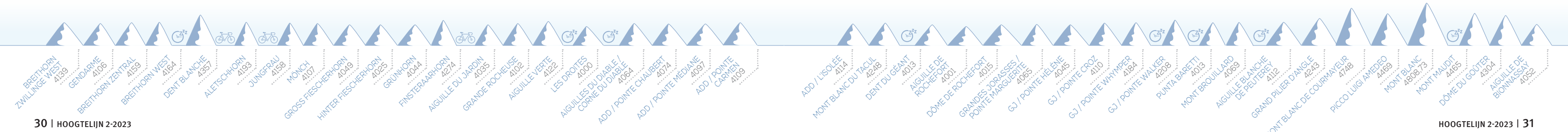

IN EEN GROOT DEEL VAN DE BERGEN ROND CHAMONIX IS DE ROTSNONSTABIEL GEWORDEN

Het bordje toont de hoogte van de gletsjer in 2003. Het laat duidelijk zien waarom ik C4C wilde doen.

Op de foto heb ik alles wat je denkt nodig te hebben: onderdak, een slaapmat, eten en drinken. Maar wat ik miste tijdens mijn reis was het gevoel echt samen voor een doel, voor het klimaat, bezig te zijn. De foto is genomen net na de beklimming van de 82° berg: geen fanfare, geen mensen die me stonden op te wachten, geen sponsors, geen medaille, geen schouderklopjes. De andere kant van 'succes'... en dat voelde heel erg alleen en eenzaam.

Roeland (voorop) en Jasper Hoekstra tijdens de Schreckhorn-Lauteraarhorn-traverse

DE ACTIES LEVEREN EEN VERMINDERING VAN UITSTOOT OP DIE GELIJKSTAAT AAN VIERMAAL ROND DE AARDE RIJDEN

Foto Ben Tibbetts

ADVERTENTIE

Had je een mascotte bij je?

'Nee, mijn gordel weegt 89 gram en ik knip alles wat ik niet gebruik van mijn rugzak. Dan ga ik geen mascotte meenemen. Maar ik had wel iets moois bij me. Het gezin van een goede vriendin wilde iets meegeven. Het mocht van mij maximaal 30 gram zijn. Zij maakten van dun papier 82 blaadjes met iets erop, voor iedere berg één. Dat had veel waarde voor me.'

Heb je veel zonsopgangen gezien?

'Zeker, ik was iedere dag vroeg op weg, dus ik heb heel vaak de zon zien opkomen. Maar de mooiste beleving was een zonsopgang op de top van de Grandes Jorasses. Dat was heel bijzonder. Omdat we de beklimming en de afdaling niet in één keer zouden halen, maakten Noël Diepens en ik een bivak. Boven, zodat we de wand met vijfdegraads routes overdag, in de zon en droog, konden klimmen. Normaal klim je daar vanuit de hut 's ochtends vroeg in het donker. De volgende dag hadden we op die manier ook nog tijd genoeg voor de afdaling.'

Had je iets bij je wat je niet gebruikt hebt?

'Nee, maar ik had gehoopt dat iemand gevraagd zou hebben wat ik heb gemist.'

Heb je iets gemist dan?

'Ja, een warme douche en een bed. Ik zat veel dagen in een tent. Maar dat wist ik van tevoren. Ik had wel gehoopt dat er meer mensen zouden meedoen. De klimaatacties die zijn doorgegeven via C4C leveren een vermindering van CO₂-uitstoot op die gelijkstaat aan viermaal met een auto rond de aarde rijden. Dat is mooi, maar het gevoel van echt samen aan een project bezig zijn voor het klimaat heb ik helaas maar deels gevoeld.'

En nu?

'Het was mentaal zeer pittig, grotendeels omdat ik het gevoel van samen iets bereiken nauwelijks heb gevoeld. Ik heb de waarde daarvan onderschat. Het heeft echt lang geduurd voordat ik dit kon afronden, ook na de beklimmingen. Nu is het tijd voor iets anders. De bergsport zit vol metaforen, over leiderschap en teams. Het belangrijkste daarbij is de mens zelf. Die wordt vaak vergeten en we durven daar niet naar te kijken. Op grote hoogte klim je zelf. Daar houd je de hand van je team niet vast; op grote hoogte ben je op jezelf aangewezen. Dat betekent dat persoonlijk leiderschap verlangd wordt. Ik ga proberen mensen dat bij zichzelf te laten ontdekken. Het materiaal daarvoor ga ik maken tijdens een expeditie naar Mount Everest dit voorjaar.'

